

Svenska Arkivförbundet

Nyhetsbrev #3, december 2019

Detta har hänt

Arkivutredningen

Härifrån till evigheten – en långsiktig arkivpolitik för förvaltning och kulturarv. Så är rubriken på den 600 sidor tjocka arkivutredningen som lämnas till regeringen den 18 december. Utredningen ger en bred översyn av arkivområdet. Viktiga samhällsförändringar beskrivs och arkivsektorns utveckling samt bedömningar och förslag om hur reglering, myndighetsstyrning och statsbidrag på arkivområdet ska förtydligas, ändras och utvecklas.

Svenska Arkivförbundets inspel om mer resurser och inventering av enskilda arkiv har hörsammats. De befintliga statsbidragen till regionala enskilda arkivinstitutioner respektive till nationella enskilda arkivinstitutioner och organisationer föreslås vardera tillföras ytterligare 10 miljoner kronor. Ett nytt statsbidrag införs för att stimulera tillkomsten av nya arkivcentrallösningar. Den årliga ramen ska uppgå till 5 miljoner kronor. Riksarkivet tillförs 3 miljoner för att ge råd och vägledning om arkivspecifika frågor till enskilda arkivbildare och enskilda arkivinstitutioner. Samarbetsrådet för enskilda arkiv bör genomföra en inventering av olika slags enskilda arkiv.

Det var ett axplock vad som skrivs om de enskilda arkiven. Statens kostnader ökar totalt med 51 miljoner kronor fr.o.m. 2022 och med 5 miljoner mindre från och med 2024. Förslagen bedöms inte få negativa konsekvenser för kommuner, regioner eller enskilda. Vi kan vara nöjda med flera positiva skrivningar om våra hjärtefrågor kring de enskilda arkiven. Utredningen är tydlig med att arkivsektorn är underfinansierad redan nu. Våra utmaningar framåt är stora, att möta den helt digitala världen och mäta med den samtida arkiveringen men ändå klara huvuduppgiften att vara det gemensamma minnet. Vi är en omistlig del av kulturarvet.

/ Torgny Larsson

Du hittar hela utredningen här:

<https://www.regeringen.se/4afb8a/contentassets/8e78a764094b4f60a1da3e444d7e42fa/harifran-till-evigheten.-en-langsiktig-arkivpolitik-for-forvaltning-och-kulturarv-sou-201958.pdf>

Arkiv i samarbete för synlighet

Det är nu två decennier sedan nätverket SASS – Svenska Arkiv i Samverkan för Synlighet började sitt gemensamma arbete. I spåren av en lyckad första Arkivens Dag 1998, gemensamt arbete kring Tidskriften ARKIV och Arkivveckan såg landets arkivföreningar och Riksarkivet fördelarna med att samarbeta kring arkivens synlighet i samhället. Nätverket möts ett par gånger per år, och den 18 oktober träffades företrädare för Arkivförbundet, FAI, FALK, NLA, och nu även SKL, på Riksarkivet, denna gång för att göra en

Svenska Arkivförbundet

uppdatering och göra en översyn av SASS mål och framtida verksamhet. Under ledning av riksarkivets kommunikationstrateg Helena Långström ägnade vi oss åt grupparbete under ett par timmar för att ringa in det huvudsakliga syftet med nätverket i dag, de viktigaste målgrupperna osv. Alla var överens om att synliggöra arkivens funktion i ett demokratiskt samhälle var ett av de främsta uppdragen. Del två av denna övning genomförs i februari.

/ Eva Sjögren Zipsane

Besök på kulturdepartementet

Delar av styrelsen Eva, Per och Erik träffade representanter för kulturdepartementet den 11 december. Syftet med mötet var att ge en allsidig information om arkivförbundet, förbundets ambitioner och lite om det som redan åstadkommit.

Från kulturdepartementet deltog Sophia Laurin, tillförordnad enhetschef och kansliråd Eva Stengård.

/ Erik Åström

Höstkonferens

26-27 november arrangerade Svenska Arkivförbundet det allra första "Höstmötet". Platsen var Hotell Park Inn i Uppsala, och 62 personer deltog. Förutom från Sverige höll föreläsare från Storbritannien, Norge och Danmark föredrag och bjöd in till diskussioner på temat dokumentation i allmänhet och "Makten över minnet" i synnerhet. Stämningen var hög, och diskussionerna livliga. Tack alla som deltog!

/ Eva Tegnhed

Arkivförbundet följer upp NAFs projekt

I mitten av november genomfördes några uppsökande möten med inriktning på näringslivsarkiv. Projektet är ett "arv" från Näringslivsarkivens förening (NAF), som erhöll projektmedel för medlemsvårdande insatser. Arkivförbundet fick överta den avslutande delen av detta projekt och har nu genomfört träffar med tre arkivorganisationer, som arbetar – helt eller delvis – med näringslivsarkiv.

Svenska Arkivförbundet

Första besöket gjordes hos Skånes Näringslivsarkiv, där Eva Sjögren Zipsane och Per Lundin träffade styrelseordf. Tommy Lindqvist och arkivchef Anders Bredahl. Vi fick en gedigen guidning i arkivets samlingar och därefter följde ett öppet och givande samtal. Vi samtalade om näringslivsarkivets förutsättningar och på vilket sätt, som Arkivförbundet kan vara ett stöd, även om vi inte kan agera i den enskilda verksamheten. Vi fick också bra input avseende vilka förväntning som "en enskild medlem" har på Arkivförbundets verksamhet och utveckling.

Nästa träff genomfördes av Per Lundin vid ett möte med Hallands Näringslivsarkiv, arkivföreståndare Carina Henningsson. Näringslivsarkivet är "sambo" med Folkrorelsernas arkiv för Södra Halland, som representerades av sin arkivföreståndare Mija-Marie Boman. Vid detta möte medverkade även länsarkivarie Anna-Lena Nilsson från Hallands Arkivförbund. Genom Region Halland har det påbörjats en samordning av arkivfunktionerna i länet, med en tanke att sammanföra de mindre arkivföreningarna under Hallands Arkivförbunds samlade förvaltning.

Under träffen diskuterade vi för- & nackdelar med en sådan samordning, och enades om att om Regionen ändå har uppmärksammat frågan och ser att ett sådant samgående kommer att gynna verksamheterna som helhet, så finns det goda förutsättningar för ett lyckosamt resultat, även om processen inledningsvis kräver en hel del jobb och kan innebära "visst gnissel i maskineriet".

Turnén avslutades hos Östergötlands Arkivförbund, där Per Lundin mötte delar ÖLFA:s styrelse tillsammans med länsarkivarie Albin Lindqvist. ÖLFA står inför ett vägval – om man ska utveckla verksamheten med en regional depåverksamhet eller bibehålla den nuvarande decentraliserade strukturen. Man känner ett behov av att stärka organisationen och dialogen med Per Lundin gällde främst möjligheten till att arbeta mer på konsultbasis och vad det innebär verksamhetsmässigt samt om man kan inleda en organisationsutveckling på projektbasis med hjälp av regionala projektmedel.

Sammantaget så blir intrycken av dessa möten att det görs väldigt mycket både lokalt och regionalt, där den största drivkraften är enskilda personers engagemang och stolthet för arkivverksamheterna. Även om det är kärvt resursmässigt, så strävar de framåt för att ge en god service samtidigt som man vill utveckla verksamheterna – det är positivt.

/ Per Lundin

Svenska Arkivförbundet

Möte för ökat nordiskt samarbete

Från vänster: Kjetil Landrog, Ranveig Låg Gausdal, Jørgen Thomsen, Eva Sjögren Zipsane, Per Lundin och Mads Kyvsgaard Mogensen

Den 11-12 november träffades styrelseordföranden och verksamhetsledare för de svenska och norska arkivförbunden samt danska SLA – Sammenslutningen af lokalarkiver – till möte i Malmö. Kontakterna mellan de nordiska nationella organisationerna kan nästa år fira 40-årsjubileum, även om intensiteten varierat över tid. Under senare år har samarbetet huvudsakligen rört arrangemang som Arkivens Dag, men även representation vid årsmöten och konferenser.

Under mötesdagarna fördes livliga diskussioner om arkivutredningar, lagstiftning, gemensam kompetensutveckling och seminarier, utveckling av Arkivens dag, Nordiska arkivdagar, digitalisering, GDPR och mycket mer. Något som vi redan nu kan göra för att utveckla samarbetet är att förbättra informationsutbytet genom nyhetsbrev och inbjudningar, och i god tid jämföra årsplaneringen. För att fler ska kunna få nya erfarenheter och uppleva nordiska arkiv inifrån kommer förbunden också att arbeta vidare med frågan om arbetsutbyte och job shadowing, och hur det ska finansieras. Ett nytt gemensamt möte är planerat till nästa höst.

/ Eva Sjögren Zipsane

Händer framöver

Dags att söka bidrag till kulturarvsarbete från RAÄ

För några år sedan tillkom ett nytt statligt bidrag för att stödja kulturarvsprojekt. Det är Riksantikvarieämbetet som fördelar medel för att öka delaktigheten i kulturarvsarbetet och allmänhetens tillgång till kulturarvet. Förra året fanns 16 miljoner att söka, varav 8 miljoner var reserverade till arbetslivsmuseer. Resten kunde sökas av ideella kulturarvsverksamheter som bevarar, använder och utvecklar kulturarvet och där man prioriterade projekt som främjar delaktighet och engagemang i kulturarvsarbetet. Tiden för ansökningar har nu öppnat och pågår till och med 12 februari 2020. Läs mer om bidraget och om hur man ansöker på www.raa.se/kulturarv/bidrag-anslag-och-fonder/bidrag-till-kulturarvsarbete

/ Eva Sjögren Zipsane

Svenska Arkivförbundet

Möte med Arkivpedagogiskt Forum

Arkivpedagogiskt forum arrangerar en träff i Östersund den 11 februari. Träffen med arkivpedagogiskt forum fokuserar denna gång på hands-on, och presentationer och diskussioner kring pedagogiska metoder och praktiska upplägg. Dagen är kostnadsfri och anmälan sker via mail till [eva.tegnhed\[at\]faj.se](mailto:eva.tegnhed@faj.se), senast den 31 januari.

/ Eva Tegnhed

Skapa hållbara framtider med Kulturarv

Nordiskt Centrum för Kulturarvspedagogik, NCK, arrangerar dagarna efter mötet med Arkivpedagogiskt Forum sin vårkonferens som i år har temat "Skapa hållbara framtider genom kulturarv". Läs mer om innehåll och hur du anmäler dig här:

<http://nckultur.org/verksamhet/varkonferensen/>

/ Eva Tegnhed

Arkivveckan

Det går nu att anmäla sig till det största arkiveventet i Sverige 2020 – Arkivveckan i Uppsala 12-14 maj. Stora delar av programmet är redan klart och inslag och programpunkter publiceras nu löpande på Arkivveckans webbplats: www.arkivveckan.se.

Anmälan görs via Arkivveckans webbplats och reducerat pris gäller under perioden december – 31 januari (4 900 kr ink moms), anmälan under perioden 1 februari – 10 april är avgiften 6 500 kr och sen anmälan perioden 11 – 25 april är avgiften 8 900 kr. Studentpris 2 000 kr. I studentpriset ingår bara luncher och fika.

Missa inte denna speciella möjlighet att lyssna, nätverka, lära nytt, umgås och kunskapsdela med kollegor, intresserade och verksamma från hela arkivsektorn och arkivfältet.

/ Anna Ketola

Övrig information

Rapport från utvecklingskoordinatörn

Det har varit en intensiv men både rolig och stimulerande höst i deltidssrollen som koordinator. Många spännande möten med intressanta och givande samtal med både medlemsorganisationer och kollegorna vid de danska och norska arkivförbunden. Mycket jobb låg inför Arkivförbundets Höstkonferens i Uppsala, vilken vi genomförde på ett bra sätt och med en mycket god kvalitet och med positiv respons från gästande deltagare. Extra glädjande att flera utanför vår nuvarande medlemsgrupp hade hörsammat inbjudan och anmält sig, vilket borgar för att Arkivförbundet har potential att växa som organisation.

Arkivutredningen har genomfört "Förankringsmöten" – detta arbete har även Svenska Arkivförbundet anammat, då vi har genomfört en träff (och planerar för flera) med landets

Svenska Arkivförbundet

samtliga regioner och deras nämnder och tjänstepersoner, som hanterar regional enskild arkivverksamhet – för att förankra Arkivförbundets roll och arbete. I september träffade jag Regionsamverkan Syd, den 17 december träffar jag och Erik Åström regionerna i mellan-Sverige och ett möte med regionerna i norra Sverige, är inplanerad till början av februari. Återstår att boka upp möten med region Västra Götaland och med Stockholm, vilket vi hoppas att få på plats under våren 2020.

På den mer praktiska nivån har jobbet handlat om ekonomihanteringen, vilket inte har varit helt enkelt, när det är två ”före detta” medlemsregister som ska smältas samman – och samtidigt ska det nya registret fungera både för mail-/informationskontakter till medlemsorganisationerna och för fakturering och liknande ekonomisk administration – men nu är det på plats och vi ska förhoppningsvis kunna ordna administrationen smidigt framöver.

/ Per Lundin

Informationsmaterial

Inför Arkivförbundets Höstkonferens i Uppsala den 26-27 november, så producerades ett informationsmaterial i form av en traditionell info-folder, som beskriver Arkivförbundets ambition och roll som arkivförening. I anslutning till detta så layoutades och framställdes två roll-ups, som kan användas i olika sammanhang.

Foldern finns på: <https://1drv.ms/b/s!AvTZF31V2gLErA4ZCj37gHnKgnXa?e=gICYJV>. Den kan laddas ner, men har ett ”tryckorienterat” format, vilket gör den lite besvärlig för utskrift.

/ Per Lundin

Nästa styrelsemöte

Styrelsen för Svenska Arkivförbundet har sitt nästa styrelsemöte den 21 januari. Har din organisation frågor och eller funderingar som ni tycker att vi behöver ta upp – tveka inte att höra av er! Ordförandes mailadress är eva.sjogren@arkivforbundet.se

/ Eva Tegnhed